

DET KONGELIGE
UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENT

Høringsinstansene, jf. vedlagte liste

Deres ref

Vår ref
200500144

Dato
06.01.2005

Høring – Strategier for digitale læringsressurser for grunnsopplæringen, universitets- og høyskolesektoren og voksnes læring

Utkast til strategier for digitale læringsressurser sendes herved på høring. Det er utarbeidet tre forslag til strategier for digitale læringsressurser for henholdsvis grunnsopplæringen, universitets- og høyskolesektoren og voksnes læring. Den elektroniske versjonen av forslagene til strategier er lagt ut på departementets hjemmeside: <http://odin.dep.no/ufd/norsk/dok/hoering/bn.html>
Papirkopi av disse kan fåes ved henvendelse til departementet.

Bakgrunn

Utvikling av en overordnet strategi for digitale læringsressurser er varslet i St.prp. nr 1 (2003 – 2004) og inngår som en del av satsningsområdet ”Digitale læringsressurser, læreplaner og arbeidsformer” i Program for digital kompetanse (2004 – 2008). Strategien skal gi føringer for tiltak som bør settes i verk for å bidra til økt bruk og spredning av digitale læringsressurser for å fremme kvalitet og fleksibilitet i læringsprosessene hos alle lærende. Program for digital kompetanse definerer digitale læringsressurser slik: ”Med digitale læringsressurser menes pedagogiske redskaper som kan brukes til læringsformål og som utnytter IKT for å fremme læring via produkter, tjenester og prosesser.” Strategiene skal operasjonaliseres fra 2005 og gjelde for hele programperioden.
Departementet ba i brev av 2. juli 2004 Utdanningsdirektoratet, Norgesuniversitetet og Vox å bidra til å utvikle en strategi for grunnsopplæringen, universitets- og høyskolesektoren og voksnes læring.

Utkastene til strategi ble oversendt departementet 1. desember 2004. Departementet

har bestemt at strategiene samlet skal sendes ut på høring til hele sektoren, fordi de berører områder som er sektorovergripende.

Departementet ba spesielt om forslag til tiltak og føringer i forhold til disse områdene:

- Standarder
- Kvalitetssikring
- Produksjon og utvikling
- Distribusjon og gjenbruk
- Markedsføring og salg
- Brukerstimulering

I bestillingen til de tre etatene ble det presisert at St.meld. 30 (2004) må ligge til grunn for de deler av strategien som omhandler grunnopplæringen og spesielt hensynet til føringer som omhandler nye læreplaner. I bestillingen til universitets- og høyskolesektoren ble det spesielt bedt om å ta hensyn til føringer og prinsipper i Kvalitetsreformen (St.meld.nr.27 (2000-2001) Gjør din plikt – krev din rett) og andre relevante styringsdokumenter. I bestillingen til strategi for voksne ble det spesielt bedt om å ta hensyn til prinsipper om å fremme og tilrettelegge for livslang læring og til Kompetanseberetningen.

Kort orientering om innholdet i utkastene til strategier

Strategi for digitale læringsressurser for grunnopplæringen

Tiltakene i strategien tar spesielt hensyn til føringene i St.meld. 30 (2004) om krav til individualisert opplæring og eNorge-planens føringer når det gjelder digitalisering av nasjonalarven med henblikk på bruk i det pedagogiske arbeidet. Strategidokumentet gir en beskrivelse av dagens situasjon og av relevante problemstillinger relatert til produksjon og spredning av digitale læringsressurser.

Målgruppene for strategien er produsenter, formidlere og brukere¹ av digitale læringsressurser, samt kompetansemiljøer og nasjonale myndigheter.

Strategiområdene er inndelt etter kjernekomponenter (utvikling og produksjon, markedsføring og distribusjon, bruk og etterspørsel, FoU og veiledning), rammefaktorer (kompetanse, infrastruktur, pedagogikk, teknologiutvikling, standarder og anbefalinger, rettigheter), virkemidler (økonomiske virkemidler, læreplaner, vurdering og forhandlings- og konsensusinitiativer).

Strategi for digitale læringsressurser for universitets og høyskolesektoren

Tiltakene i denne strategien er utformet i forhold til prinsipper og føringer i Kvalitetsreformen (St.meld. nr. 27), og prinsipper om at IKT bidrar til livslang læring og økt fleksibilitet i utdanningen. Tiltakene som fremmes, skal bidra til spredning og økt bruk av digitale læringsressurser ved å legge til rette for en delingskultur av slike

¹ Med brukere menes skoleledere og skoleeiere.

ressurser. Det fremheves at utviklingen i UH-sektoren har vært veldig teknologiorientert og mindre konsentrert om teknologi som et virkemiddel i pedagogikken. Mye ressurser er blitt satt inn for å ta i bruk læringsplattformer, men disse brukes mest til kommunikasjon og arkivering og i mindre grad til å utvikle nye pedagogiske metoder.

Det blir lagt vekt på at markedssituasjonen for digitale læringsressurser i UH-sektoren er svært forskjellig fra den i grunnopplæringen fordi det finnes svært få tilbud som er utviklet av forlag eller e-læringsbedrifter rettet mot sektoren. Videre vises det til at UH-sektoren sitter på digitale kunnskapskilder i de enkelte universitets- og høyskolebibliotek, men at disse i liten grad er gjort tilgjengelige for brukerne.

Utfordringene ligger i å synliggjøre disse ressursene og gjøre dem mer tilgjengelige samt å øke forståelsen om at disse kan integreres bedre i det pedagogiske arbeidet og dermed øke kvaliteten på undervisningen.

Strategien for digitale læringsressurser for voksne

I denne strategien blir det spesielt lagt vekt på læring i arbeidslivet, prinsippet om livslanglæring og kompetanseutvikling i et eBorgerperspektiv. Alle borgere bør ha digital kompetanse for å nyttiggjøre seg av samfunnets digitale tjenester. Dette fremsettes som en forutsetning for et inkluderende samfunn. Innenfor området markeds mekanismer og brukerstimulering fokuseres det spesielt på etterspørselstiltak knyttet til kompetanseutvikling. Mer fokus på utvikling av digital kompetanse hos voksne nevnes som en forutsetning for økt bruk og spredning av digitale læringsressurser, fordi digital kompetanse vil føre til at flere vil bli i stand til å benytte seg av de mulighetene digitale læringsressurser gir. Mangel på digital kompetanse hos innkjøpere trekkes også frem som et hinder for at det skapes et velfungerende marked for digitale læringsressurser.

Høringsuttalelsene

Departementet ønsker kommentarer både på sektorspesifikke og på sektorovergrepene tiltak, det vil si tiltak som angår alle nivåer i utdanningssektoren. Høringsinstansene bes presisere hvilke områder av strategiene de ønsker å kommentere. Kommentarer til tiltak innenfor høyere utdanning og voksnes læring bør ta hensyn til stramme budsjetttrammer for disse områdene. Budsjetttrammene for tiltak rettet mot grunnopplæringen vil søkes knyttet opp mot utvikling av nye nasjonale læreplaner og tilhørende nye læremidler.

Høringsfrist mv

Vi ber om at høringsuttalelsene sendes Utdannings- og forskningsdepartementet i elektronisk form til postmottak@ufd.dep.no, merket "journalnr 200500144" innen 25.02.05.

Parallelt vil det bli opprettet et diskusjonsforum om de foreslåtte strategiene på Utdanning.no, hvor også utkastene til strategier vil være nedlastbare. Forumet åpnes 10.01.05.

Med hilsen

Øystein Johannessen (e.f.)
avdelingsdirektør

Guri Skoklefall
seniorrådgiver